

Tipologia del Caganer

Història

L'origen d'aquesta figura sembla que se situa entre el canvi dels [segles XVII](#) i [XVIII](#), en ple [Barroc](#), un moviment cultural i artístic que es va caracteritzar per un realisme exagerat. En aquells temps, el Caganer no era una figura exclusiva del pessebre: per exemple, perduren testimonis d'ell en rajoles, on és

w w w . r a u x a c a t a l a n a . c a t

representat com un narrador de rondalles. No és fins a finals del segle XVIII que els caganers apareixen als pessebres catalans, encara que no es van fer populars del tot fins al [XIX](#).

Als Països Catalans es pot trobar a Catalunya i al País Valencià. A l'estat espanyol, a les illes Canàries i a la Regió de Múrcia. A Portugal també és tradicional.

Encara que no es conegui amb exactitud quina és la raó de col·locar una figura cagant al pessebre, es creu que la tradició popular considerava el Caganer i les seves femtes un símbol de fertilitat de la terra. Per aquest motiu se'l va elevar a emblema de prosperitat i bona sort pel següent l'any. Es considerava que col·locar aquesta figura al pessebre duia bona sort i alegria; si no, desventures. Es tracta d'una tradició que, en contra del que pugui semblar, està ben acceptada per l'Església.

Interpretacions i controvèrsia al voltant de la seva figura

Les característiques d'aquesta figura, que es situa entre la transcendència de la representació del fet religiós i la contingència còsmica del fet de defecar, l'han convertit en el blanc de tot tipus de polèmiques i possibles interpretacions. Cada any apareixen nous arguments a favor i en contra del Caganer.

A favor, ser el contrapunt que humanitza i posa un toc d'humor en una qüestió tant profunda i universal com és el misteri del Nadal, un personatge que representa l'emblema del saber riure's d'un mateix, símbol de la nostra relació amb la Mare Terra, referent del caràcter català i de la llibertat d'expressió.

En contra, s'argumenta que és una figura que atempta contra el bon gust, que és irrespectuosa amb el cristianisme i amb la representació del seu misteri primordial, el naixement d'un infant de mare verge. D'entre les interpretacions més iròniques destaca la de Jordi Bassas: "L'acció del Caganer és la ressonància orgànica de l'esverament experimentat per un dels pastors davant de l'aparició de l'àngel anunciador."

La nominació del Caganer a Sants

Per quinzè any la CAL de Sants, coincidint amb la celebració de la **Torronada del Centre Social de Sants**, organitza la nominació de "**CAGANER DE L'ANY**" a la persona o institució "que ha fet la cagada més grossa" en aspectes referits a la cultura i la llengua catalana o, simplement, contra qualsevol aspecte de catalanitat. Aquest any us presentem les següents propostes:.

Nominacions Caganer de l'any 2015

El Partit Popular i la llengua catalana

La concepció de la política lingüística del Partit Popular, emana de la Fundación para el Análisis y los Estudios Sociales (FAES), el laboratori d'idees del PP, i té dos principis fonamentals: en primer lloc, el castellà és la llengua comuna de tot Espanya i ho és de forma natural, sense que "**mai s'hagin produït imposicions**"; en segon lloc, el bilingüisme s'ha d'exigir a aquells que tenen com a pròpia una llengua cooficial, però no als monolingües castellans.

Com a conseqüència del que s'ha exposat, es planteja una "**rebaixa permanent**" del català que es desplega de cinc formes diferents: eliminar la immersió lingüística pretextant que "**atenta contra la llibertat d'elecció**" "**reduir les aportacions**

econòmiques a la promoció de la llengua”; intentar que el català **“tingui al mínim accés a espais de prestigi”**; **“relacionar normalització lingüística amb tensió i conflicte”** i **“fomentar les particularitats territorials del català.**

A partir d'aquestes premisses exemplificadores giren de forma reiterada els atacs a la llengua catalana, sobretot els esdevinguts els darrers anys a les Illes, el País Valencià, la Franja de Ponent i al Principat de Catalunya.

Mariano Rajoy en campanya

El passat 13 de desembre en plena campanya electoral, el president del Govern i del Partit Popular ha dit **“A Catalunya tot el món que vulgui parla català, però a l'escola no es pot parlar espanyol”**

Li recomanem que es passegi pels patis de les nostres escoles, o que doni un tomb per les escoles de tota l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Coca -Cola, la multinacional

L'INFORME-CAT posa noms i cognoms, i destaca quines són algunes de les multinacionals que més ignoren la nostra llengua, com és el cas de Coca-Cola, que etiqueta en llengües com l'islandès amb uns 300.000 parlants, **i en canvi margina el català, que ja supera els 10 milions**

El Tribunal Superior de Justícia de l'Aragó

El TSJ de l'Aragó va retirar la custòdia d'un nen a la seva mare, que s'havia traslladat a Barcelona per motius laborals, amb l'argument, **entre altres, del català.** **“El més convenient per l'interès del nen és no treure'l del seu entorn, màximament quan amb això no només es restringeix la relació amb el seu pare i la família paterna, sinó que s'introdueixen modificacions en els seus hàbits d'escolarització, costums, fins i tot amb un idioma diferent”**, diu la sentència.

Aquest és un cas aïllat que ha arribat als mitjans de comunicació, però en hi ha molts altres que no arriben a la premsa. El 2012, una jutgessa de Cantàbria va treure la custòdia a un pare perquè parlava català a la filla. L'any 2014, una jutgessa de Tenerife va prendre la custòdia a una mare perquè havien anat a viure a Ripollet i la filla estudiava en català.

Naviliera Baleària

El cantant menorquí Cris Juanico al anar a tramitar la targeta d'embarcament a la companyia naviliera Baleària, en qualitat de client, es va adreçar en català, però el personal de l'empresa li va dir que no l'entenia **i el va titllar de mal educat per falta-los el respecte no parlant-los en espanyol**, cosa que si va negar perquè en aquell lloc el català és llengua oficial.

Davant d'aquesta negativa, els treballadors van requerir la presència de la policia espanyola, que segons explica Juanico, **“sí que m'ha obligat a canviar”**.

Si Cris Juanico fos italià, francès o portuguès, no hauria hagut cap incident. A Maó, és Baleària qui ha de parlar la llengua del ciutadà, **i no pas el ciutadà, la llengua dels empleats que contracta Baleària**.

La policia fronterera de la Jonquera

Un noi veí de Vic, de 31 anys, intentava passar la frontera en cotxe el passat 12 de setembre per anar a treballar. Un agent li va preguntar en castellà on anava i ell li va respondre en català. **“Aquí se parla en espanyol”** li va etzibar, i ell li va contestar que a **“Catalunya també es parla en català”**.

El jove va portar la denúncia als mossos d'esquadra perquè el van fer sortir del cotxe **amb males maneres i el van registrar donant-li cops i a més el van denunciar** per desacatament a l'autoritat. Durant els fets el noi recorda que va patir per la seva integritat, quan li van donar dos cops al turmell perquè obrís les cames de forma agressiva, i que per això va decidir parlar en castellà **“Ahora si que me hablas en espanyol, ahora si”** recorda que va dir l'agent.

Àngel Ros, alcalde de Lleida, el gran botifler del PSC

El pacte que ha segellat el PSC i Ciutadans a Lleida, ha comportat una modificació substancial del reglament d'usos lingüístics de la Paeria de Lleida. La normativa s'ha canviat per igualar el castellà i el català al mateix nivell i no com ara, que el castellà només figurava si es demanava prèviament. El **pacte suposa “de facto” la pèrdua de la prioritat de la llengua catalana en la comunicació als ciutadans**. Aquest és preu **per poder conservar la cadira de la governació a la ciutat de Lleida**, la damnificada,

com sempre “la llengua pròpia del país, el català. En el mateix pacte s'especifica que el govern municipal es compromet a no impulsar, recolzar o subscriure la incorporació de Lleida a l'Associació de Municipis per la Independència ni col·laborar econòmicament amb ella.

La frivolitat d'Ada Colau

En l'últim míting de Podemos a Madrid, Ada Colau va dir **“Madrid puede volver a ser nuestra capital”** Colau ignora que la capitalitat de Madrid ha estat el problema més greu de l'estat espanyol. I hi ha dades i situacions que s'han repetit tantes vegades, sota règims tan diferents, que resulta difícil de tancar els ulls a aquesta realitat, que sembla desconèixer Ada Colau.

Madrid, mancada de perfil propi més enllà de cort, **ha optat sempre per sobreviure a còpia de centralitzar irreflexivament i d'impedir que les altres ciutats fossin estat o sentissin l'estat com a propi.** Per això no hi ha, ni haurà mai institucions de l'estat fora de Madrid. Ni senat a Barcelona ni sopars de duro. Amb el pas de generacions han aparegut famílies, **les famoses famílies, que des de la política i des de l'economia treuen profit d'aquesta gestió privativa de l'estat que Madrid ha après a fer** com cap altra capital europea.

Quants alts funcionaris, per exemple són fills d'alts funcionaris i nets d'alts funcionaris?. El resultat de tanta endogàmia és tan evident avui que fins i tot s'ha reduït gràficament als **tres-cents metres quadrats de la tribuna presidencial del Santiago Bernabeu.**

Amb ple procés sobiranista, en el que reclamem l'Estat propi, dir **“Madrid puede volver a ser nuestra capital”** senzillament és posar bastons a les rodes del procés. Amb amics com aquests, gràcies, no ens calen enemics

**Coordinadora d'Associacions per la Llengua
Sants – Hostafrancs i la Bordeta
Desembre 2015**